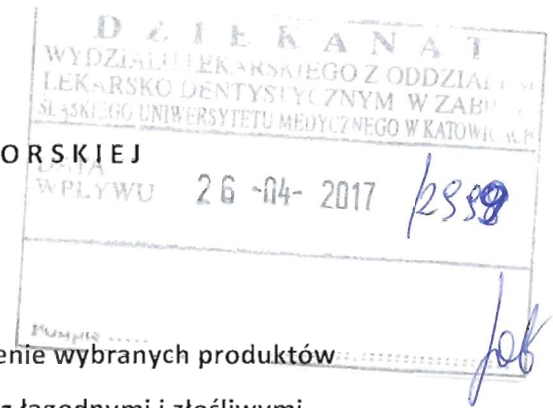

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Lek. med. Agnieszki Jurek

Pt. : „ Aktywność enzymów antyoksydacyjnych oraz stężenie wybranych produktów peroksydacji lipidów we krwi obwodowej u pacjentek z łagodnymi i złośliwymi nowotworami jajników i macicy.”

Przedstawiona do recenzji praca lek. med. Agnieszki Jurek dotyczy ważnego i rzadko eksplorowanego naukowo zagadnienia występowania reaktywnych rodników tlenowych oraz stresu oksydacyjnego w zmianach łagodnych i złośliwych macicy i jajników. Praca ta wpisuje się w ciekawy poznawczo i bardzo ważny praktycznie wątek badań dotyczących karcinogenezy narządów płciowych kobiety.

Rozprawa zawiera przewidziane regulaminem rozdziały, opis stosowanych skrótów, oraz jedenaście tabel. Praca napisana jest w oparciu o sto pięćdziesiąt pozycji najnowszego piśmiennictwa z tej dziedziny.

W logicznie skonstruowanym wstępie, poczynawszy od przedstawienia źródeł i roli rodników tlenowych oraz skutkach stresu oksydacyjnego, poprzez przedstawienie enzymatycznego systemu antyoksydacyjnego i charakterystykę wybranych zmian łagodnych i złośliwych jajników i macicy wprowadzają w istotę pracy.

W rozdziale 2. – ZAŁOŻENIA I CEL PRACY doktorantka zaproponowała hipotezę, że zmiany aktywności enzymów antyoksydacyjnych mogą być przyczyną zarówno powstania, jak i rozwoju nowotworu. Doktorantka zaproponowała dodatkowe ciekawe problemy badawcze uzupełniające główny cel pracy: ocenę wpływu chemioterapii na układ antyoksydacyjny i proces peroksydacji lipidów u pacjentek z rakiem jajnika oraz korelacji markera CA 125 z aktywnością enzymów antyoksydacyjnych i stężeniem wybranych produktów peroksydacji lipidów.

Rozdział III i IV (MATERIAŁ, METODY) zawiera szczegółowy opis grupy badanych kobiet oraz zastosowanych procedur badawczych. Liczebność badanych podgrup uważam za wystarczającą, pozwalającą na zastosowanie standardowych metod analizy statystycznej

Wyniki przedstawione w rozdziale VI zawarte są w jedenastu czytelnych tabelach. Zbyt syntetyczny opis prezentowanych wyników nie ułatwia właściwego poznania ich znaczenia.

W rozdziale 5. „Dyskusja” zawartym na 7 stronach rozprawy doktorantka przeprowadza wnikliwą interpretację swoich wyników na tle danych innych autorów, odnośnie badanych aktywności enzymatycznych układu antyoksydacyjnego. Zdając sobie sprawę z różnic zastosowanych technik badawczych przez cytowanych autorów, doktorantka w sposób wszechstronny i wnikliwy przeprowadziła dyskusję, komentując swoje wyniki ostrożnie i z rozwagą, a przy tym niezwykle dojrzałe naukowo.

Trzy wnioski wskazują na zrealizowanie w pełni postawionego sobie przez Doktorantkę celu badania. Nie przeceniałbym roli markera CA 125 w diagnozowaniu i kontroli leczenia nowotworów narządów płciowych.

Z obowiązku recenzenta w rozprawie doszukałam się również kilku niedoskonałości, które jednak w niczym nie umniejszają wartości recenzowanej pracy. Zaliczam do nich:

- w tytule rozdziału 1.5 („Wybrane łagodne schorzenia jajnika i macicy”) wymieniono raka szyjki macicy, endometrium i jajnika; sądzę że jest to prawdopodobnie błąd redakcyjny,
- rozumiejąc intencje badaczki i chęć jak najdokładniejszego opisanie zachodzących zmian aktywności badanych enzymów w poszczególnych stopniach patologii morfologicznej byłbym jednak skłonny za podzielenie grupy raka na podgrupy w zależności od stopnia zaawansowania nowotworu,
- wyniki przedstawiono w rycinach w sposób czytelny, jakkolwiek opis uzyskanych wyników sprawiał pewien niedosyt w trakcie ich czytania,
- szereg błędów redakcyjnych.

Na podstawie przedstawionej mi rozprawy doktorskiej lek. med. Agnieszki Jurek stwierdzam, że spełnia wymogi stawiane przed rozprawą na stopień doktora nauk medycznych, ponieważ zawiera następujące cechy:

- posiada wartość naukową z praktycznymi implikacjami klinicznymi,

- rozprawa ma charakter oryginalny,
- przedstawione wyniki potwierdzają umiejętność poszukiwania i rozwiązywania problemu klinicznego przez doktorantkę w sposób prawidłowy,
- walory pracy podnosi fakt właściwego doboru metod badawczych pozwalających na prawidłowe rozwiązanie postawionego celu pracy.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.).

Na podstawie powyższej recenzji zwracam się do Dziekana i Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko – Dentystycznym w Zabrze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z prośbą o dopuszczenie lek. med. Agnieszki Jurek do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

K I E R O W N I K
Oddziału Klinicznego Ginekologii Onkologicznej
Katedry Zdrowia Kobiet
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

dr hab. n. med. Bogdan Michalski